

Αντίλαλοι απ' τους Σκάρους

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΤΩΝ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Γραφεία: Γερανίου 41 Αθήνα Τ.Κ. 10431 • Τηλ./Fax: 210-6420024 • Περίοδος Γ' • Αριθμός φύλλου 42 • Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2020

Παραδοσιακοί οι οικισμοί μας Αλέξανδρος και Κολυβάτα

Στις 29-09-2020 δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως το Προεδρικό Διάταγμα με το οποίο κηρύσσονται ως παραδοσιακοί οι δύο οικισμοί μας Αλέξανδρος και Κολυβάτα.

Ένας αγώνας της τοπικής κοινωνίας που κράτησε 19 ολόκληρα χρόνια, οδήγησε σε αυτό το σπουδαίο πολιτιστικό γεγονός, το σπουδαιότερο, ίσως, των τελευταίων χρόνων, για τον τόπο μας αλλά και για ολόκληρη τη Λευκάδα. Δύο ορεινοί της οικισμοί διασώθηκαν και προστατεύονται ώστε να αποτελούν δείγματα του λαϊκού της πολιτισμού, της τοπικής αρχιτεκτονικής και παράδοσης, της ιστορίας και της ομορφιάς της. Δύο οικισμοί που δεν εντάσσονται στο γνωστό νεοελληνικό πρότυπο του μαζικού τουρισμού "ήλιος-θάλασσα, φραπές - ξαπλώστρα, γκαζόν-πισίνα" αλλά εξυπηρετούν τη ζωογόνο σχέση σεβασμού και εμπιστοσύνης μεταξύ τόπου-κατοίκου και απαντούν στην τουριστική πρόκληση με μία πρόταση για ένα τουρισμό με πολιτισμική και περιβαλλοντική ταυτότητα.

Ο Οδυσσεάς Ελύτης στην "αυτοπροσωπογραφία σε λόγο προφορικό" μας δίνει μία γεύση της αξίας αυτού του είδους των μνημείων και της σοφίας του λαϊκού αρχιτέκτονα που τα δημιούργησε, όταν ο ίδιος ανακάλυψε τις Κυκλάδες: **Εδώ δεν είχα να κάνω μόνον με τα φυσικά στοιχεία, ήτανε και τα κτίσματα που είχανε τα νησιά και οι κληρονομίες τους που σήκωναν, αρχαίες, θυζαντινές, νεοελληνικές. Μια κολόνα αρχαίου ναού, αλλού**

θαυμάζω και της παράδοσης τα στοιχεία και τα μοντέρνα εξίσου.

Ας δώσουμε όμως τον λόγο και στον Le Corbusier: **Αραγε ποια χρησιμότητα μπορεί να έχει για τους ανθρώπους της σύγχρονης εποχής η θεώρηση αυτής της ζωής του παρελθόντος που διαιωνίζεται στις σημερινές τοποθεσίες, στα χωριά, στα σπίτια και στα ελληνικά έθιμα; Μα, το να επιθεβαιώνει την ανθρώπινη κλίμακα [...]. Από τα ελληνικά χωριά και τα σπίτια τους, ο άνθρωπος παίρνει ένα μάθημα αρμονίας που τον εδραιώνει,**

δεν ταυτίζεται με τα κονδύλια του αντίστοιχου Υπουργείου, ούτε με τις διακηρύξεις των δημοτικών αρχόντων, που σπάνια πραγματοποιούνται. Ο πολιτισμός είναι μία στάση απέναντι στη ζωή και στα θαύματά της, μια βαθύτερη ανάγκη της αισθητικής και του διπλανού μας. Είναι ένας κώδικας αξιών που απαλύνει την καθημερινότητα και ανιχνεύει το μέλλον. Εκεί που υπάρχει -ή υπήρξε- πολιτισμός, οι εκφράσεις της τέχνης, η φύση και τα μνημεία συνομιλούν με τον άνθρωπο, είναι η προέκταση και η ανάσα του. Δεν έχουν

ένα μοναστήρι, ένα ξωκκλήσι, αλλού ένας περιστεριώνας. Αρχίζα να διακρίνω τη βαθύτερη συνέπεια και συνέχεια που αντιπροσωπεύανε όλα αυτά μέσα στην ελληνική διάρκεια, όπως την είπαμε αργότερα, όσο διαφορετικά κι αν έμοιαζαν μεταξύ τους. Θυμάμαι ότι τα χρόνια εκείνα, αν δεν κάνω λάθος το 1933, είχε έρθει στην Αθήνα ο Le Corbusier. Εγώ τότε είχα μία μανία με την αρχιτεκτονική και τον Le Corbusier τον θαύμαζα, γιατί πραγματικά ήταν ο πατέρας της μοντέρνας αρχιτεκτονικής. Όταν τον άκουσα λοιπόν να μιλά για τους λαϊκούς τεχνίτες, τους μαστόρους που κάνανε τα σπίτια στις Κυκλάδες, όταν τον άκουσα να μιλάει και να εξηγεί με ποιόν τρόπο είχανε βρει λύσεις που ήταν και εξυπηρετικές για τον άνθρωπο και αισθητικά ωραίες, μου έκανε μεγάλη εντύπωση, αλλά και με ικανοποίησε, γιατί μου έλυσε μίαν αντίφαση μέσα μου: ότι μπορώ να

αυτόν και τη σκέψη του, στη σοφία ή στην απορρύθμισή του. Εδώ η αρμονία. Εδώ η ανθρώπινη κλίμακα! Πρέπει να ξαναβρούμε τις ζωντανές συνθήκες των πράξεών μας και τότε θα τις εκφράσουν τα σπίτια και οι πόλεις μας. (Le Corbusier, Κείμενα για την Ελλάδα, φωτογραφίες και σχέδια, Άγρα 1992).

Ο καθένας βέβαια μπορεί να αντιληφθεί και να κρίνει αν εισακούστηκαν οι προτροπές του και αυτό μπορεί να το διαπιστώσει εύκολα ριχνοντας απλώς ένα βλέμμα περιδιαβαίνοντας τις πόλεις και τους οικισμούς μας.

Σε παλαιότερο φύλλο της εφημερίδας, στην επιφυλλίδα μου με τίτλο: ΑΚΡΑΙΟ ΦΥΛΑΚΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, έγραφα μετά τον μεγάλο σεισμό του Νοεμβρίου του 2016, επιστρέφοντας από μία περιπλάνησή μου στα στενά του Αλέξανδρου, ότι θα έπρεπε να δοθεί η πρότερη σημασία στους οικισμούς αυτούς οι οποίοι συνιστούν ένα από τα σημαντικότερα (διασωζόμενα) δείγματα ανθρώπινης επέμβασης στο νησί (μη φυσικό στοιχείο) και ως εκ τούτου ανεξίτηλο μνημείο του Πολιτισμού του, καθώς αν συνεχισθεί η αδιαφορία και η παραμέλησή τους, κινδυνεύουν να αλλοιωθούν και να απολέσουν το χαρακτήρα τους είτε από καταρρεύσεις κτισμάτων, είτε από άστοχες παρεμβάσεις με σκοπό την ευκολία, την επίδειξη ή το κέρδος. Μάλιστα για να διεγείρω τις συνειδησεις ανέφερα το παρακάτω απόσπασμα από το εξαιρετικό βιβλίο του Γιώργου Γραμματικάκη: «**ένας αστρολάβος του Ουρανού και της Ζωής**» το οποίο φυσικά παραμένει και σήμερα επίκαιρο: **Από το ελληνικό μας πρόσωπο, αυτό που στην πραγματικότητα απέδρασε ή απουσιάζει είναι ο πολιτισμός. Ο πολιτισμός**

τότε ανάγκη ειδικής προστασίας, και ούτε η ανθρώπινη ευημερία είναι αποκλειστική συνάρτηση των δεικτών της οικονομίας.

Έτσι ακριβώς αισθάνεται κανείς όταν, περιφερόμενος στα στενά του Αλέξανδρου, εισπνέει την αύρα αυτού του μαγευτικού οικισμού, αφημένον να αναπαύεται ήσυχα μέσα σε ένα βαθύ πέπλο ηρεμίας και γαλήνης. Ο πολιτισμός, όμως, της κατανάλωσης και τα πολιτισμικά πρότυπα που έχει επιβάλει έχουν καταφέρει να αποκλείσουν όλα αυτά τα ανθρώπινα και τα ουσιαστικά μέσα σε ένα κέλυφος, το οποίο ούτε αυτή η βαθιά κρίση που περνάμε δεν μπόρεσε ούτε καν να ραγίσει. Καθώς λοιπόν όλα αυτά **έπαψαν πια να συνομιλούν μαζί μας, έπαψαν να είναι η προέκτασή μας και η ανάσα μας** δεν μπορούν πλέον να αφεθούν και να επιβιώσουν μόνα τους, έχουν την ανάγκη ειδικής προστασίας.

Η πολιτεία έστω και με πολύ μεγάλη καθυστέρηση έκανε το καθήκον της. Άλλωστε σε όλες τις μελέτες που έχει εκπονήσει για τα μορφολογικά στοιχεία των οικισμών της Λευκάδας οι οικισμοί

Συνέχεια στη σελ. 3

Την «Ηθική των αφεντικών» την αντιπάθησα όσο και την «Ηθική των δούλων». Μια τρίτη ηθική έβλεπα να διαμορφώνεται μέσα μου. Δίνε το χέρι σου σε όποιον σηκώνεται.
Μαξίμ Γκόρκι
Ρώσος συγγραφέας
(1868-1936)

Κοινωνικά

Γεννήσεις

— Η **Διονυσία Μανωλίτση** του Δημητρίου (Κασσάνδρη) και ο σύζυγός της **Δημήτρης Λαδίκας** απέκτησαν **αγοράκι**.

— Η **Θεοδώρα Μανωλίτση** του Νικηφόρου (Πίπα) και ο σύζυγός της **Θανάσης Λυμπερόπουλος** απέκτησαν **αγοράκι**.

Να τους ζήσουν τα νεογέννητα.

Βαπτίσεις

— Η **Κων/να Σούνδια** του Πραξιτέλη και της Ρούλας Μανωλίτση και ο σύζυγός της **Χρήστος Προδρομίτης**, βάπτισαν το αγοράκι τους και του έδωσαν το όνομα **Πραξιτέλης-Βασίλης**.

— Ο **Γεώργιος Κωστής** (γιος της Λίτσας Βρεττού του Κωστάκη) και η σύζυγός του **Μίρα** βάπτισαν το αγοράκι τους και του έδωσαν το όνομα **Αλέξανδρος**.

— Η **Παναγιώτα Γράψα** του Νικολάου (Αρίδια) και ο σύζυγός της **Γκούμας Νικόλαος** βάπτισαν το αγοράκι τους και του έδωσαν το όνομα **Ιάκωβος**.

— Η **Κων/να Μανωλίτση** του Νικηφόρου (Πίπα) και ο σύζυγός της **Νικόλαος Πατσουρογιάννης** βάπτισαν το κοριτσάκι τους και του έδωσαν το όνομα **Αντριάννα**.

Να τους ζήσουν τα νεοφώτιστα.

Γάμοι

— Η **Ασπασία Δουβίτσα** του Θεολόγου και ο **Φώτης Γιάγκας** έκαναν πολιτικό γάμο στην πλατεία του Αλεξάνδρου.

— Η **Αναστασία Κολυβά** του Νικολάου (Κάπα) και ο **Καραμάνος Κων/νος** έκαναν πολιτικό γάμο στο Δημαρχείο του Π. Φαλήρου.

— Ο **Ιωάννης Καθθαδός** του Αργύρη και της Σπυριδούλας Μανωλίτση (Αρμπα) και η **Τσουνάκα Μαγδαληνή** τέλεσαν πολιτικό γάμο στη Βόνιτσα.

Να ζήσουν ευτυχισμένοι.

Θάνατοι

— Ο **Ντίνος Μανωλίτσης** του Θεοδώρου (Λώλου) και της Νικολέττας πέθανε στην Αργεντινή.

— Η **Αγγέλω**, το γένος **Τζίμη Μανωλίτση** (Παπάτσα), χήρα του **Ζώη Δουβίτσα** του **Περικλή**, πέθανε στη Λευκάδα όπου και τελέστηκε η νεκρώσιμη ακολουθία και ενταφιάστηκε στη Νικιάνα.

— Η **Μαριώ** χήρα **Ηλία Μανωλίτση** (Δημαρχή) πέθανε και κηδεύτηκε στη Νικιάνα.

— Ο **Κων/νος Βλάχος** του **Δημητρίου - Σία** (Λότσας) πέθανε στην Αυστραλία.

— Η **Ευδοκία** χήρα **Θοδωρή Φούρνου** πέθανε και κηδεύτηκε στη Νικιάνα.

— Η **Χαρίτω** χήρα **Μιχάλη Σούνδια** (Παναούτα), το γένος Αλέκου Κολυβά Τσ(ι)μένια πέθανε στη Λευκάδα και κηδεύτηκε στη Νικιάνα.

— Η **Αναστασία** χήρα **Κώστα Δουβίτσα** (Ατζουλή), το γένος Κων/νου Κολυβά (Κάπα) πέθανε στη Νικιάνα όπου τελέστηκε η νεκρώσιμη ακολουθία κι ενταφιάστηκε στην Παναγία στον Αλέξανδρο.

— Ο **Παναγιώτης Βρεττός** του Δημητρίου (Τόλιας) πέθανε στη Νικιάνα και ενταφιάστηκε στον Αγ. Νικόλαο στα Κολυβάτα.

Τα θερμά μας συλλυπητήρια στους οικείους τους.

Σημείωση Σύνταξης: ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ για τα κοινωνικά και άλλα σχετικά του χωριού να επικοινωνείτε με τον **Φώντα Δουβίτσα** στο τηλέφωνο **26450-71430** και κινητό **6976480145**.

Αγγέλω μας, Αγγέλω μου

Πικρή πολύ πικρή η ώρα ετούτη. Πώς η καρδιά μου, να την βαστάξει και να μη ραγίσει; Πώς να μην βουρκώσουν τα μάτια μας;

Μας φεύγεις για το μεγάλο ταξίδι. Και είμαστε όλοι εδώ, για τον τελευταίο αποχαιρετισμό. Τα παιδιά σου. Τα εγγόνια σου. Οι αδελφές μας, ο ιερός κλήρος, οι συγγενείς μας, οι χωριανοί μας και κόσμος πολύς.

Και σου αξίζει, Αγγέλω μου, αυτή η συμμετοχή.

Ο δρόμος της ζωής σου, δεν ήταν στρωμένος με τριαντάφυλλα. Συνάντησες διάφορες δυσκολίες. Τις αντιμετώπιζες πάντα με καρτερία θαυμαστή και μεγάλη υπομονή. Χωρίς παράπονα και γογγυσμούς. Ακόμα και στα χρόνια της αρρώστιας σου.

Ήσουν μάνα γλυκιά και στοργική. Η αγάπη σου για τα παιδιά σου δεν είχε όρια. Ήταν αγάπη θυσιαστική.

Για τις αδελφές μας και για μένα άγγελος παρηγοριάς. Στις δοκιμασίες μας, λιμάνι και καταφύγιο. Έκανες πράξη τα λόγια της Αγίας Γραφής «κλαίειν μετά κλαιόντων και χαίρειν μετά χαιρόντων». Ήξερες μόνο χαρά να κάνεις και τον πόνο.

Η καρδιά σου ήταν καθαρή, γι' αυτό ήταν γεμάτη καλοσύνη. Το χαμόγελό σου ένας ουρανός. Όλες οι εκδηλώσεις σου, είχαν το άρωμα της προσφοράς. «Πλήρης αγαθών έργων και ελεημοσυνών». Γεμάτη από αγαθοεργίες και ελεημοσύνες.

Τώρα, Αγγέλω μου, μας φεύγεις.

Όσοι πιστεύουμε, ότι η Ανάσταση του Χριστού δεν είναι ένα παραμύθι, αλλά «Αληθώς Ανόστη, θανάτω θανάτου πατήσας», αυτή η πίστη είναι εχέγγυο, ότι η ζωή μας δεν τελειώνει στον τάφο αλλά συνεχίζεται σε άλλους κόσμους. Εκεί δεν υπάρχει πόνος, λύπη, στεναγμός. Δεν υπάρχει «νύχτα αξιμέρωτη, αλλά μια αβράδιαστη μέρα».

Καλό σου ταξίδι Αγγέλω μας.

Οδυσσέας Μανωλίτσης

Επιτυχόντες σε ΑΕΙ-ΤΕΙ

— Ο **Ιωάννης Δαμιανής** του Ξενοφώντα και της Άννας πέρασε στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (πρώην ΑΣΟΕΕ) στο Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων με γενική σειρά 6η από το ΕΠΑΛ.

— Η **Φούρου-Νέβε Βαλεντίνη** του Σπυραντώνη (εγγονή του Φιλίππου Φούρου) πέρασε στην Αρχιτεκτονική Χανίων.

— Η **Ειρήνη Χαλκιά** του Φιλίππου και της Τασίας (εγγονή του Γεράσιμου και της Σοφίας Βερικίου-Ναούμ) πέρασε στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών Φλώρινας.

— Η **Βρεττού Ρεγγίνα** του Σπύρου (Μπαρούτα) πέρασε στο Πανεπιστήμιο Τρίπολης στο Τμήμα Νοσηλευτικής.

Σ.Σ. Συγγνώμη προκαταβολικά για τυχόν παραλείψεις, αλλά όπως καταλαβαίνετε αν δεν μας γνωστοποιηθεί δεν μπορούμε να το ξέρουμε τόσο για τα διαμένοντα Αλεξαντριόπουλα στα χωριά όσο και στην Αθήνα.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου

Πρόεδρος: Χρήστος Κατσάρας
τηλ. 6942476736

Αντιπρόεδρος: Λάμπρος Ζαχ. Αμπουμόγλι
τηλ. 210-2523100 & 6938300089

Γεν. Γραμματέας:
Δημήτριος Νικ. Μανωλίτσης
τηλ. 210-8025620 & 6936791486

Ταμίας: Τιμόθεος Ιωάν. Σούνδιας
τηλ. 210-6611978 & 6947183626

Ειδ. Γραμματέας: Ξενοφών Ευστρ. Δαμιανής
τηλ. 210-9960086 & 6936233257

Μέλος: Αγγελίνα Κ. Τζαναβάρη
τηλ. 6984537356

Μέλος: Ευγένιος Μανωλίτσης
τηλ. 210-6420024 & 6977011305

Αγγέλω Δουβίτσα

Πολυαγαπημένη μου μάνα, γλυκιά μου μάνα.

Αισθάνομαι την ανάγκη να σε αποχαιρετήσω με λίγα λόγια μέσα από την καρδιά μου.

Παντρεύτηκες μικρή, 18 χρονών, ήσουν αρχοντοκόριτσο. Τα βρήκες δύσκολα (οικονομικά-κοινωνικά), όμως τα κατάφερες με την υπομονή σου και την πραότητα σου. Δεν λύγισες, κρατούσες άμυνα, πάντα χαμογελούσες και μας γέμιζες αισιοδοξία. Ήσουν καλόκαρδη, φιλότιμη, βοηθούσες όπου υπήρχε ανάγκη σιωπηλά, αθόρυβα. Όταν κάποιος σε πλήγωνε, εσύ του άνοιγες την αγκαλιά σου, τον συγχωρούσες. Δεν κράταγες κακία. Το μίσος και η εκδίκηση ήταν για σένα κάτι άγνωστο. Πάντα έλεγες ένα καλό λόγο για όλους. Προσπαθούσες να μη μας λείψει τίποτα. Εκρυβες τα συναισθήματά σου, τις αγωνίες, τις δυσκολίες για να μη μας στενοχωρήσεις. Αγαπούσες τα τέσσερα παιδιά σου και τα εγγόνια σου. Αγαπούσες τα τέσσερα αδέρφια σου με τα οποία δεν ανταλλάξαες ποτέ άσχημα λόγια, ήσασταν μια αγκαλιά.

Τίμησες τον πατέρα μας και τον βοηθήσες στο δύσκολο αγώνα της ζωής του. Μας διδάξες το δίκιο και την ηθική. Συμμετείχες ενεργά στα προβλήματά μας και μας έδινες κουράγιο να μην το βάλουμε κάτω. Εγώ μάνα μου πήρα δύναμη από σένα. Ήμουν μακριά σου, αλλά μου έστειλνες θετική ενέργεια. Ποτέ δεν μου έλειψε τίποτα. Πληγώθηκα πολύ μάνα που τα τελευταία 4 χρόνια δεν μπορούσα να επικοινωνήσω μαζί σου. Είναι πολύ σκληρό να μην ξέρεις αν η μάνα σου σε γνωρίζει, να μην ξέρεις τι αισθάνεται, τι καταλαβαίνει.

Να μην μπορείς να μιλήσεις μαζί της.

Δεν θα ξεχάσω ποτέ μάνα μου, όταν ήμουν παιδί και μέναμε στο παλιό σπίτι (μια κάμαρη και μια κουζίνα όλα όλα) που σηκώνόσουν μες στη νύχτα χωρίς να σε αντιληφθεί κανείς μας (στις γιορτές Χριστούγεννα - Πρωτοχρονιά - Πάσχα) και μεταμόρφωνες το φτωχικό σπίτι μας σ' ένα μικρό παραμυθένιο σπιτικό με βελούδινες πάντες και λουλουδάτα σεντόνια με σκοπό να νιώσουμε κάτι το διαφορετικό.

Σας ευχαριστώ πολύ και σας ευγνωμονώ και σένα μανούλα και τον πατέρα μου γι' αυτά που μου προσφέρατε.

Ας είναι ελαφρύ το χόμα που θα σε σκεπάσει, όπως ήταν ανάλαφρη η ψυχούλα σου.

Καλό ταξίδι!!!

Καλή Δουβίτσα-Ταντάρου

Προσφορές & Συνδρομές για τον Σύλλογο

Μανωλίτσης Οδυσσέας Τζίμη (Παπάτσα) ..	20€
Μανωλίτσης Γεώργιος Νικολάου (Κασσάνδρης)	20€
Βλάχος Σπυραντώνης Δημητρ. (Σία)	20€
Σούνδιας Φίλιππος Θωμά (Γαδής)	30€
Μανωλίτσης Ζώης Βελισσαρίου (Τζαβούλιας)	20€
Σούνδιας Παναγιώτης Νικολάου (Τζάρα) ..	50€
Σούνδιας Παναγιώτης Ποσειδώνια (Παναούτας)	50€
Δουβίτσα-Μαγγίνα Ειρήνη Εμμανουήλ	30€
Βρεττός Ζώης Παναγιώτη	50€
Κολυβάς Αλέκος Μαρίνου (Τσιμένια)	50€
Άννα σύζ. Βλάχου Σπυραντώνη (Σία)	20€
Βλάχος Κων/νος Σπύρου (Γέροντα)	20€
Μανωλίτσης Νικηφόρος Σπύρου (Πίπα)	50€
Σούνδιας Αθανάσιος του Πανταζή (Τζάρα) ..	50€
Πισπιρίγκος Παναγιώτης	20€
Δουβίτσας Τζίμης & Όθωνας (στη μνήμη της μητέρας τους Αγγέλω) ..	50€
Μίντζα Αικατερίνη (Φαρμακείο)	30€
Μανωλίτσης Θεοδόσης Σπύρου (Καραπιτέρη)	40€
Μανωλίτση Ελευθερία Αγγέλου	20€
Δουβίτσα Αικατερίνη του Νικολάου	50€
Δαμβέργης Τάσος & Ιφιγένεια Βρεττού-Δαμβέργη	50€
Λέρης Ιωάννης (γιος της Σοφίας Βρεττού (Ραβδία))	25€
Κολυβά Ευγενία του Γεωργίου (Κολονέλου)	30€
Κατωχιανού Μαρία, χήρα Ευαγγέλου	10€
Μανωλίτσης Ευγένιος του Άγγελου (για τον ερχομό της εγγονής του)	50€
Μανωλίτσης Δημήτριος Νικολάου (Κασσάνδρης)	40€
Κατσαρός Γεώργιος Χρήστου (Καραγιάννη)	50€
Φρεμεντίτης Δημήτριος & Ερμιόνη	50€
Μανωλίτση Δώρα του Ευγένιου	50€
Θερμός Γεώργιος του Λάμπρου και της Ειρήνης (Φαγανού)	50€

Αντίλαλοι απ' τους Σκάρους

Ιδιοκτησία: Σύλλογος Αλεξανδριτών Λευκάδας

Διεύθυνση: Γερανίου 41 Τ.Κ. 10431 Αθήνα

Εκδότης-Διευθυντής: Ο Πρόεδρος του Συλλόγου Χρήστος Κατσάρας τηλ.: 6942476736

Η εφημερίδα συντάσσεται

από Συντακτική Επιτροπή

Επιμέλεια - διορθώσεις:

Μανωλίτσης Ευγένιος, Μανωλίτσης Δημήτριος

Συνεργάτες: Ζηνέλης Δημήτριος, Αγάπη Κόκλα

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση - Εκτύπωση:

Εκδόσεις - Γραφικές Τέχνες

Καρπούζη Αριστέα & Υιό Ο.Ε.

Θεοδοσίου 23 Ιλιον

Τηλ.-Fax: 210-2619003 e-mail: karpouzi@otenet.gr

Τα ενυπόγραφα κείμενα δεν εκφράζουν απαραίτητα την άποψη του Συλλόγου μας.

Λεξικόν του ιδιώματος της λευκαδίτικης ντοπιολαλιάς

της Ιωάννας Κόκλα

Συνέχεια του λεξικού του ιδιώματος της λευκαδίτικης ντοπιολαλιάς, του θεατρικού έργου της **Ιωάννας Κόκλα «Να τ' κρίνω ή να μην τ' κρίνω;»**, εκδόσεως του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Λευκάδας, με ετυμολογική και ερμηνευτική προσέγγιση, όπου στην πράξη αποδεικνύεται το ενιαίο, συνεχές και αδιαίρετο του λόγου του ελληνικού, (ή όπως έχει επικρατήσει να λέγεται της ελληνικής γλώσσας), από την Ομηρική εποχή έως σήμερα.

210. Τρατάρω: κερνάω, και τα **τραταμέντα** = τα κεράσματα. Ο **τράφηξ** -**ηκος** είναι η δοκός, η σανίς ή το τεμάχιο ξύλου, ο δίσκος σερβιρίσματος. Τα **τραταμέντα** είναι τα φερόμενα επί του δίσκου, τα κεράσματα. Υπάρχουν και οι τύποι τράπηξ, τρόπηξ, τροφής, εξ ου και το λατ. trabs, (Λεξ. Liddell-Scott).

211. Τσάζω: (ηχομμ. λέξις), εκ του ρ. **σίζω** = εκπέμπω συριγμόν, κάμνω «τσιζ...». (Λεξ. Αρχ. Ελλην. Ι. Σταματάκου). «Μη τσάζεις» = μην βγάλλεις ούτε συριγμό, να «τσωπάσεις» = να σιωπήσεις παντελώς.

212. Τσάτσα, η = η αδελφή. Αξίζει να σημειώσουμε ότι στην διάλεκτο των Ηπειρωτών, η τσέ(α)τσα είναι ο μαστός, και κατ' επέκτασιν η ιδανική μητέρα.

213. Φαουλάρ(ι)κα, τα (εννοείται σταφύλια) = τα φαγώσιμα επιτραπέζια σταφύλια. Το αυτό εννοείται και για τις φαουλάρ(ι)κες ελιές = τις βρώσιμες. Φαγουλάρικα, (θέμ. ρ. **φαγ-** του τρώω).

214. Φαρομανητά, τα: (φάρος+μαίνομαι). Φάρος ο λάρυγξ και φέρω μανία, μαίνομαι και φωνάζω. Συνήθης έκφραση για τις φασαριόζικες παρέες των εφήβων, των «κονσόλων».

215. Φουμίζω: Α. Μυρίζω όμορφα, εξ ου και ο «**φουμώσος τυρός**», (Αθην. 113 C). Φούμος είναι και ο καπνός του τσιγάρου (λατ. fumus = καπνός). Πολλές φορές αναφέρεται και με ειρωνική διάθεση υποτίμησης. Β. Αρχ. ρ. **φημίζω** = δίνω φήμη.

216. Φουρκίζω: (από+ορκίζω) = αφορκίζω, γίνομαι επίορκος. Συνήθης έκφραση είναι ο λευκαδίτικος ιδιωματοισμός «**ξεφούρκισέ με**» = άσε με ήσυχο, δηλ. μην με κάνεις επίορκο.

217. Φούφλας, ο: το επαρκώς φουσκωμένο ψωμί, το κοινώς «γινωμένο» (γιατί έμεινε πολύ σε υψηλή θερμοκρασία).

218. Φρεγάδα, η = η φρεγάτα, το ομορφοστολισμένο καράβι. Έκφραση μεταφοράς για την όμορφη, νέα γυναίκα, (βενετ. fregada).

219. Φρεζές, ο: η χωρίστρα στα μαλλιά, εκ του ρ. **φράσσω** = φράζω, δια φραγμού περικλείω,

πυκνώς παρατάττομαι, εξ ου και το γνωστό μας φρεζάρισμα στους αγρούς.

220. Χαϊδοκοπέλα, η: (χά(ι)δι + κοπέλα) = η χαϊδεμένη κοπέλα, έκφραση υπερτίμησης ή και υποτίμησης ενός κοριτσιού.

221. Χαίρι, το = η χαρά, η πρόοδος.

222. Χαλεύω: χαλέπω-ψω = επιζητώ συνήθως πιέζοντας φορτικά. Συνήθεις εκφράσεις είναι «**πάμε να χαλέψουμε τ' κοπέλα**» και «**μ' χαλεύ(ου)νε οι γύφτ(ι)σες ψωμί και λάδ(ι)**».

223. Χαρ'νέτο ή χαρνέμ'το: Συνεπτυγμένη έκφραση **να το χαρώ ή να μου το χαρώ**. Αντίστοιχη Κρητική έκφραση είναι το «**χαρώτο**».

224. Χασομέρι, το: (χάνω+μέρα) = το χάσιμο της ημέρας, χωρίς να παραχθεί κάτι το δημιουργικό και ωφέλιμο.

225. Χάχας, ο: (ονοματοποιημένη λέξη από τον ήχο του γέλιου) = ο χαχανίζων, ο ανόητος.

226. Χνάρι, το: το ίχνιον = σημείον ποδιού, ίχνος = βήμα, εκ του ρ. **ιχνεύω**, ανιχνεύω.

227. Ψωμοζήτης, ο: (ψωμός+ζήτουλας) = ζητιάνος ακόμα και για το ψωμί.

Συνεχίζεται

Ιωάννα Κόκλα

<https://ioannakokla.wordpress.com>
Νικιάνα Λευκάδος

Παραδοσιακοί οι οικισμοί μας Αλέξανδρος και Κολουβάτα

Συνέχεια από τη σελ. 1

αυτοί είχαν κριθεί ως 100% παραδοσιακοί. Οι ευθύνες τώρα πέφτουν σε μας. Σε όλους τους Συλλόγους του Αλέξανδρου και σε όλους τους Αλεξανδρίτες. Ό,τι καταφέραμε μέχρι σήμερα, αποκλειστικά με τις δικές μας δυνάμεις, κόντρα στην κατιστασιακή τουριστική μονοτροπία, έχουμε καθήκον τώρα να το συνεχίσουμε με μεγαλύτερη διάθεση και περισσότερο ζήλο! Άλλωστε μας το ζητούν και οι επόμενες γενιές που θα νοιώθουν υπερήφανες για τα χωριά τους αλλά και για τους πατεράδες τους.

Ας κάνουμε όμως μία μικρή αναδρομή για να δούμε πώς φτάσαμε ως εδώ:

Στις 15 Μαΐου του 2001 υπεβλήθη στο Υπουργείο Χωροταξίας το υπ. αριθμ. 1/2001 πρακτικό του Τοπικού Συμβουλίου Αλεξάνδρου με το οποίο ζητείται ο χαρακτηρισμός ως παραδοσιακών των οικισμών μας. Στη συνέχεια υποβάλλεται κείμενο-υπόμνηση υπογεγραμμένο από 45 Αλεξανδρίτες και φίλους του Αλεξάνδρου. Ακολουθούν έκτοτε δεκάδες έγγραφα και υπομνήσεις των αιτούντων, ενώ πλην των τυπικών αποφάσεων των δημοτικών συμβουλίων που απαιτούνταν, όλα τα τεχνικά στοι-

χεία (σχέδια, φωτογραφίες, χάρτες κ.λ.π.) που ζητούσαν οι υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ εξασφαλίστηκαν ή διεκπεραιώθηκαν με ενέργειες και δαπάνες που έγιναν από τους αιτούντες και αργότερα από τον «Φηγός», μετά το 2009 που ιδρύθηκε, ο οποίος ανέλαβε και το βάρος της συνέχισης αυτής της μακρόχρονης προσπάθειας. Δεν θα αναφέρω ονόματα -άλλοι βοήθησαν περισσότερο, άλλοι λιγότερο- καθώς δεν θα ήθελα να παραλείψω κάποιον, θα εξαιρέσω όμως την αγαπητή και σεβαστή μας Μάρω Φίλιππα-Αποστόλου, ακάματη εργάτρια και υπερασπίστρια του πολιτισμού και της παράδοσης της Λευκάδας, της οποίας η συμβολή στην επεξεργασία και αποτύπωση των στοιχείων δόμησης και των μορφολογικών στοιχείων των οικισμών ήταν θεμελιώδης.

Μπροστά στην αμηχανία όλων των αιρετών εκπροσώπων μας, όλων των βαθμίδων αλλά και όλων των αυτοδιοικητικών παρατάξεων, καθώς κανείς δεν εξέδωσε ούτε μια ανακοίνωση, γεγονός πρωτόγνωρο ακόμα και για τα ελληνικά δεδομένα -ποτέ βέβαια δεν είναι αργά-, μπορούμε να είμαστε αισιόδοξοι καθώς υπάρχουν ακόμα άνθρωποι που αισθάνονται και καταλαβαίνουν το μέγεθος της αξίας τέτοιων γεγονότων όπως το συγκεκριμένο,

όπου δύο πανέμορφοι ορεινοί παραδοσιακοί οικισμοί μαζί με το ανόθευτο, παρθένο και μαγευτικό τοπίο που τους περιβάλλει, μέρος του οποίου είναι και ο ιερός τόπος των Σκάρων με τις εκκλησίες και τα μοναστήρια του (ο Άθως της Λευκάδας όπως έχει ονομαστεί), έτυχαν της προσοχής και της προστασίας που τους αξίζει και πήραν πανάξια τη θέση που τους αρμόζει στην ιστορία του νησιού μας.

Σ.Σ. Ο Σύλλογός μας προτείνει, επιτρέποντος του Κορονοϊού, σε πρώτη ευκαιρία, με πρωτοβουλία του Τοπικού Κοινοτικού Συμβουλίου να πραγματοποιηθεί ημερίδα με τη συμμετοχή και όλων των Συλλόγων όπου θα κατατεθούν προτάσεις και ιδέες και θ' αναληφθούν πρωτοβουλίες για υλοποίηση παρεμβάσεων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για τους παραδοσιακούς οικισμούς για την περαιτέρω ανάδειξή τους.

Ελπίζουμε δε ότι και ο Δήμος όπως και η Περιφέρεια θα έλθουν αρωγοί στην προσπάθειά μας αυτή. Να πάψει δε η περιοχή του Αλεξάνδρου να είναι η πρώτη επιλογή και το αποκομμί για τα απόβλητα όλων των μορφών όπως επιχειρήθηκε παλαιότερα με τα σκουπίδια κ.λπ. αλλά και με πρόσφατα γεγονότα.

Φωτογραφίες του χθες...

Του Δημήτρη Μανωλίτη (Κασσάνδρη)

Μανωλίτη Νίκα,
σύζυγος Επαμεινώνδα Τζαβούλια

1913: Θρασύβουλος και Θωμάς
Σούνδιας (Γαδαίοι)

Χαρακτηρισμός των οικισμών “Αλέξανδρος” και “Κολουβάτα” ως παραδοσιακών

Αγαπητές φίλες και φίλοι, Αλεξανδρίτισσες και Αλεξανδρίτες
Μετά από αγώνες 19 χρόνων οι οικισμοί μας κριθηκαν επί
τέλους παραδοσιακοί!!!

Ευχαριστούμε από καρδιάς τους πρωτεργάτες Αλεξανδρίτες
-ήσαν πολλοί- που ξεκίνησαν αυτή τη διαδικασία, και όλους όσοι
στη συνέχεια παρακολουθούσαν από κοντά το θέμα χωρίς καμία
στήριξη από τις αρχές του τόπου.

Αισθανόμαστε όλοι υπερήφανοι καθώς τώρα οι οικισμοί μας
έχουν πάρει -και με τη βούλα- τη θέση που τους αξίζει στην
ιστορία της Λευκάδας.

Τώρα το ανάστημά μας μεγαλώνει απέναντι σε όσους κατά και
ρούς επιβουλεύονται τον τόπο μας επιδιώκοντας να εναποθέσουν
σ' αυτόν ό,τι ενοχλεί τις κατ' αυτούς πολιτισμένες περιοχές.

Το ίδιο φυσικά ισχύει και για τον κοινό μας αγώνα απέναντι
στις προθέσεις της δημοτικής αρχής για το καταφύγιο των αδέ-
σποτων ζώων συντροφιάς. Έχουμε πλέον ένα μεγάλο όπλο στα
χέρια μας.

Μέριμνά μας και φροντίδα μας ας είναι, από τώρα και στο εξής,
η κατά το δυνατόν καλύτερη διαχείριση των οικισμών μας ώστε
να τους προστατεύσουμε και να τους αναδείξουμε όπως τους
αξίζει. Όλοι μαζί θα τα καταφέρουμε!

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς
Το Διοικητικό Συμβούλιο του “Φηγός”

ΟΙ ΗΓΟΥΜΕΝΟΙ ΤΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΟΥΣ ΣΚΑΡΟΥΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο

1737-1739 Ηγούμενος ο Άνθιμος Ιερομόναχος Κοντοπρίας

Η ακολουθημένη μαρτυρία το δηλώνει: «1738 Ιανουαρίου 27. Ενεφανίσθη εις το κάγκελό μου ο Άνθιμος Ιερομόναχος Κοντοπρίας, ηγούμενος του Αγίου Γεωργίου στους Σκάρους και κάνει επίτροπόν του στην Κέρκυρα τον λογιότατον παπά κυρ Νικόλαον Σταμουκλή για να σκουδάρι από τον καλόγηρο μοναχό Βενέδικτο Κατσαΐτη τα σολδία που εσύναξε. Η συμβολαιογραφική πράξη έχει έτσι: «1738 Γεναρίου 27 Π.Ε. Εις την Αμαξικήν της Αγίας Μαύρας ενεφανίσθη εις το κάγκελό μου, εμού του νοταρίου ο παρών Άνθιμος Ιερομόναχος Κοντοπρίας ηγούμενος του Αγίου Γεωργίου στους Σκάρους, ο οποίος με κάθε καλύτερον τρόπον ποιεί διά επίτροπόν του, όπως το ίδιον του το κορμί, τον λογιότατον παπά κυρ Νικόλαον Σταμουκλή κάτοικον εις τους Κορφούς και ωσάν να ήταν παρών και αποδεχόμενος του οποίου δίνει παντία εξουσία να μπορεί να σκουδάρι από τον μοναχό Βενέδικτο Κατσαΐτη τα σολδία που εσύναξε διά το άνωθεν μοναστήρι και τους χριστιανούς, ο οποίος λείπει τώρα χρόνια έξι διά ζήτηση, όπου του εδόθη κασές έτα και πανταχούσα για να περπατήσει εις βοήθειαν του αυτού μοναστηριού και τα σολδία ευρίσκονται εις χείρας του άνωθεν μοναχού και να μπορεί να τα περιλαμβάνει ο άνωθεν επίτροπος Σταμουκλής και να τα στέλνει στο άνωθεν μοναστήρι. Και τυχαίνοντας ο αυτός καλόγηρος Κατσαΐτης να εναντιωθεί, να ημπορεί να επενέβη και με το μέσον της δικαιοσύνης διά την περιλαβήν των σολδιών της ελεημοσύνης του μοναστηριού και σαν το κάμει ο άνωθεν επίτροπος υπόσχεται ο ηγούμενος να το κρατεί (το λόγο του) στέρεο και απαρασάλευτο και έτσι υπογράφει με το ίδιο του το χέρι».

Άνθιμος Ιερομόναχος Κοντοπρίας και ηγούμενος του μοναστηριού βεβαιώνω.

(Συμβόλαια Παναγιώτη Κουρκουμέλη Βιβλίο Α') - Απανταχούσα ή Πανταχούσα λεγόταν η εγκύκλιος ή η εντολή του προϊσταμένου στο εκκλησιαστικό δίκαιο, πήρε δε την ονομασία του αυτή από την προεξαγγελτική φράση «τοίς απανταχού χριστιανούς». Η απανταχούσα ήταν εγκύκλιος εξαγγελία και διαταγή που έστελνε η κάθε εκκλησία και ιερών ίδρυμα για ενημέρωση και

διασάφηση. Κατά συνέπεια την "απανταχούσα" διάβαζε στους νέους και τις ιερές συναθροίσεις που περιήρχετο ο απεσταλμένος της κάθε εκκλησίας για να ζητήσει βοήθεια, ελεημοσύνη, ζητιανιά. Ο Σταμουκλής που βρίσκεται στην Κέρκυρα και τον επικαλείται ο ηγούμενος (Κοντοπρίας), είναι γνώριμος του Μοναστηριού και τον εμπιστεύεται.

1739-1741 Ηγούμενος Παρθένιος Παπακωστόπουλος

1741 Μαΐου 21. Ενεφανίσθησαν κατεμπρόσθεν εμού του νοταρίου τα μετέχοντα δύο μέρη. Από το ένα ο πανοσιώτατος προηγούμενος της μονής του Αγίου Γεωργίου εις τους Κάρρους κάνοντας και διά τον ηγούμενο παπά κυρ Παρθένιον

Παπακωστόπουλον κυρ Γερμανός Φίλιππας, κάνοντας ακόμα και διά τους επίλοιπους πατέρας της αυτής Μονής Συμβόλαια δημοσίου Νοταρίου Γεωργίου Ζαμπέλη, φύλλο 166.

1741-1743

Ηγούμενος Γερμανός Φίλιππας

«Το θανατικό 1743, Μαγιού 21. Έφερε ο γιος του Ρογγότη το θανατικό (πανούκλα) από τη Μεσσήνα και εκόλλησε τη χώρα της Αγίας Μαύρας και απέθαναν πολλοί άνθρωποι μικροί-μεγάλοι ως την σήμερα 26 Ιουλίου. Το βάνομε σε θύμηση! Γερμανός Ιερομόναχος Φίλιππας, ηγούμενος του Αγίου Γεωργίου στους Σκάρους 1743». Η πληροφορία αυτή είναι γραμμένη σε ένα ευαγγέλιο μικρού σχήματος, προφανώς από τον ίδιο τον ηγούμενο Γερμανό. Το ευαγγέλιο αυτό προμηθεύτηκε ο Πάνος Ροντογιάννης στα Κολυβάτα (Αλεξάνδρου) το 1958, όπου ήλθε τις διακοπές του Πάσχα και τον Αύγουστο για έρευνα στα μοναστήρια Άη Γιώργη-Κόκκινη Εκκλησιά και το δημοσιεύει στην ιστορία της νήσου Λευκάδας, τόμο Α' σελίδα 527.

1743-1745 Ηγούμενος Ζαχαρίας Ιερομόναχος Μανωλίτσης

Οικονόμος Παρθένιος Ιερομόναχος Παπακωστόπουλος. Τούτο φαίνεται από την αφιέρωση στο μοναστήρι του Στέφου Βλάχου, 1744 Σεπτεμβρίου 9. Την αφιέρωση έγραψε ο γιος του Κωνσταντίνος και αναφέρονται σ' αυτή ο ηγούμενος και ο οικονόμος του μοναστηριού. Για το ίδιο θέμα υπάρχει και έγκριση του επισκόπου του νησιού Χρύσανθου Ψωμά, ο οποίος εγκρίνει την εκλογή του ηγούμενου και οικονόμου με ημερομηνία 18 Μαΐου 1744.

Σούνδιας Σπυρίδων του Πάνου
Συνέχεια στο επόμενο φύλλο

500.000 ευρώ από το ΕΣΠΑ για την αποκατάσταση της Ι.Μ. Αγ. Γεωργίου Σκάρων

Αναλυτικά η ανακοίνωση της Περιφερειακής Ενότητας Λευκάδας:

«Στο ΕΣΠΑ Ιονίων Νήσων εντάχθηκε η Ι.Μ. Αγ. Γεωργίου Σκάρων με απόφαση της Περιφερειάρχη Ιονίων Νήσων, Ρόδης Κράτσα-Τσαγκαρούπουλου, που υπογράφει την Τετάρτη 15 Ιουλίου 2020.

Το έργο «Στερέωση και Αποκατάσταση του Καθολικού της Ιεράς Μονής Αγίου Γεωργίου στους Σκάρους Λευκάδας», με Κωδικό ΟΠΣ 5052417, θα χρηματοδοτηθεί από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ιόνια Νησιά 2014-2020» (ΕΣΠΑ) με συνολικό προϋπολογισμό 500.000 ευρώ.

Η Ιερά Μονή του Αγίου Γεωργίου ιδρύθηκε το 1611 και είναι κηρυγμένο μνημείο (ΦΕΚ 473/Β/17-12-1962), αλλά από το 2003 είναι σεισμόπληκτη και μη προσβάσιμη για το κοινό.

Στόχος του έργου είναι το καθολικό της Ι.Μ. του Αγίου Γεωργίου Σκάρων να αποκατασταθεί και να καταστεί ξανά προσβάσιμο και λειτουργικό, και εκτός της στατικής μελέτης και της στατικής αποκατάστασης, επιπλέον θα γίνουν: διαμόρφωση της πρόσβασης, καθαρισμός του περιβάλλοντος χώρου, αποκατάσταση

της τοιχοποιίας, νέα στέγη, νέα κουφώματα, νέα επιχρίσματα, νέα ηλεκτρολογική εγκατάσταση, νέα κιγκλιδώματα, νέα ψευδοροφή με ουρανία, νέο καμπαναριό, συντήρηση των τοιχογραφιών και του περίτεχνου ξυλόγλυπτου τέμπλου του 19ου αι., τοποθέτηση ενημερωτικής πινακίδας και με στοιχεία Braille, και παραγωγή διγλωσσού ενημερωτικού εντύπου».

Σ.Σ. Με αφορμή την αποπεράτωση ανακαίνισης της Κόκκινης Εκκλησίας και εν όψει ένταξης του Αγίου Γεωργίου στο ΕΣΠΑ όπως αναλυτικά η ανακοίνωση της Περιφερειακής Ενότητας Λευκάδας σκεφτόμαστε ότι καλό θα ήταν να μην κυριαρχούσε το άσπρο. Στην περίπτωση της Κόκκινης Εκκλησίας μάλλον ήταν μία ευκαιρία να δικαιολογηθεί και το προσωνύμιό της με ένα χρώμα γήινο π.χ. κεραμιδί, παρόλο που σε μια τελευταία φωτογραφία του 1952 κυριαρχεί το άσπρο. Όσον αφορά τον Άγιο Γεώργιο καλό είναι να μην επαναληφθεί το ίδιο γιατί στα Επτάνησα όπως η εκκλησιαστική αρχιτεκτονική είναι διαφορετική απ' την αιγαιοπελαγίτικη έτσι και τα χρώματα είναι διαφορετικά.

Ενθουσιασμένη από την ενδοχώρα της Λευκάδας και τα θρησκευτικά της μνημεία φάνηκε να είναι η υπουργός πολιτισμού κα Λίνα Μενδώνη, η οποία συνοδευόμενη από την κα Άννα Παναγιωταρέα, ειδική σύμβουλος της υπουργού, την κα Ολυμπία Βικάτου, προϊσταμένη Εφορείας Αρχαιοτήτων Αιτωλοακαρνανίας και Λευκάδας, τον Αντιπεριφερειάρχη Λευκάδας κ. Ανδρέα Κτενά, τον βουλευτή Λευκάδας κ. Αθανάσιο Καθθαδά, τον Αρχιμανδρίτη π. Ιωαννίκιο Ζαμπέλη και υπηρεσιακούς παράγοντες, επισκέφθηκε τις πρώτες απογευματινές ώρες της Παρασκευής 28 Αυγούστου 2020 το ιστορικό μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου στους Σκάρους στο πλαίσιο της τριήμερης περιοδείας της στη Λευκάδα. Τους επισκέπτες καλωσόρισε στην είσοδο του μοναστηριού ο πρόεδρος της Κοινότητας Αλεξάνδρου, κ. Δημήτριος Βρεττός.

ΨΗΓΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΙΟΥΛΙΑ ΜΠΙΜΠΑ

Στις 20 Σεπτεμβρίου του 1942 (στη γωνία Γλάδστωνος & Πατησίων), ανατινάζεται το κτίριο όπου στεγάζονταν τα κεντρικά γραφεία της Ελληνικής Ναζιστικής Οργάνωσης ΕΣΠΟ (Εθνική Σοσιαλιστική Πατριωτική Οργάνωσις).

Σύμφωνα με επίσημη αναφορά της Αστυνομικής Διεύθυνσης Αθηνών, στην έκρηξη και την πυρκαγιά που ακολούθησε,

σκοτώθηκαν 29 μέλη της ΕΣΠΟ -ο αρχηγός της, γιατρός **Στεροδήμας**, τραυματίστηκε σοβαρά και πέθανε λίγες μέρες αργότερα- καθώς και 43 Γερμανοί στρατιωτικοί στον τρίτο όροφο.

Η **Μπίμπα** έφερε σε πέρας το μεγαλύτερο σαμποτάζ μέχρι τότε στην κατεχόμενη Ευρώπη τη στιγμή που οι δυνάμεις του Άξονα προχωρούσαν ακάθεκτα στα μέτωπα της Ρωσίας και της Βόρειας Αφρικής. Το χτύπημα ήταν καθίριο.

Παραδουλεύτρια στην Αθήνα, λιγομίλητη, η **Μπίμπα** με καταγωγή απ' τη Σάμο δίδασκε στο καθηγητικό σχολείο του Αγίου Νικολάου στο Κουκάκι, το παρατσούκλι της "Δασκαλίτσα" γεννήθηκε εδώ. Απόφοιτη Δημοτικού και παντρεμένη με τον τυφλό εκ γενετής **Κώστα Μπίμπα**, μύηθηκε στην ΠΕΑΝ τον Μάρτιο της ίδιας χρονιάς και μοίραζε παράνομα έντυπα ή έγγραφα συνθήματα κατά των Ναζί και των δοσίλογων φίλων τους στους τοίχους.

Τον Ιούλιο του 1942 ο **Κώστας Περρίκος** ιδρύει τον ουλαμό καταστροφών. Η **Αικατερίνη Μπέση**, η φίλη και γειτόνισσα της **Μπίμπα**, που την έκανε κομμάτι της ηρωικής παράς στρατολογήθηκαν. Στο σπίτι της πρώτης κρύψανε τις εκρηκτικές ύλες, στο σπίτι της δεύτερης κατασκεύασαν τη βόμβα που ισοπέδωσε την ΕΣΠΟ.

Η **Μπίμπα** κουβάλησε την βόμβα μέσα σε πάνινη τσάντα. Τα χόρτα έκρυβαν το περιεχόμενο στην επιφάνεια της τσάντας, το σαμποτάζ ήταν νοικοκυρεμένο, απ' το σπίτι της στο Κουκάκι μέχρι το κέντρο της Αθήνας. Εκεί την περιμένουν ο **Μυτιληναίος** κι ο **Γαλάτης** που πυροδοτούν το μηχανισμό, η ανατίναξη της ΕΣΠΟ είναι μια νίκη της Αντίστασης στον εχθρό, τον εσωτερικό και τον εξωτερικό.

Το νοικοκυριό της **Μπίμπα** μεταφέρεται στο καταφύγιο του ουλαμού, σε μια μονοκατοικία στην Αγία Ελεούσα, Θησέως 259, όπου και η ομάδα των Αγωνιστών ετοιμάζει τα επόμενα χτυπήματα αν και οι Ναζί και οι "Έλληνες" που τους βοηθούσαν ήταν στο κατόπι τους. Η **Ιουλιία** ήταν η ιδανική οικωδέσποινα της αντίστασης.

Στις 11 Νοεμβρίου 1942, ο χωροφύλακας **Πολύκαρπος Νταλιάνης** προδίδει τη δράση τους, τα μέλη του ουλαμού συλλαμβάνονται, τα βασανιστήρια ακολουθούν.

Η **Μπίμπα** ομολόγησε ότι εκείνη ανατίναξε την ΕΣΠΟ και δεν αποκάλυψε κανέναν άλλον, ήταν όλο το φταίξιμο δικό της.

Στις 31 Δεκεμβρίου 1942 το Γερμανικό Στρατοδικείο Αθηνών καταδικάζει την **Μπίμπα** τρεις φορές σε θάνατο "διά πελέκεως". Φυλακισμένη στο Εμπειρικό Άσυλο μέχρι να ετοιμαστεί η μεταγωγή της στο εξωτερικό για αποκεφαλισμό, η **Μπίμπα** γράφει στη μητέρα της και την **Άννα Πατέρα**, φίλη και γειτόνισσά της.

Γράφει:

Δεκέμβριος 1942

Αγαπητή Άννα, πολλές φορές με ρωτάνε εδώ στη φυλακή πώς βρήκα την δύναμη εγώ ένα άβγαλο κορίτσι απ' τη Σάμο ν' ανακατευτώ στην Αντίσταση.

Ούτε κι εγώ ξέρω να σου πω, κάτι μέσα μου μ' έτρωγε. Κάτι μου 'λεγε "πρέπει να κάνεις κι εσύ κάτι, το ζητάει η ώρα". Μπορεί να μ' έβαλαν στα αίματα και κείνα τα παλικάρια που κατέβασαν τη γερμανική σημαία απ' την Ακρόπολη το Μάιο του '41. Δεν μάθαμε ακόμα τ' όνομά τους, ίσως να μην το μάθουμε ποτέ. Θυμάμαι εκείνη τη μέρα, εκείνο το σούρουπο ανέβηκα στου Φιλοπάππου και κοίταξα τον βρόχο απέναντι.

Κοίταξα τον Παρθενώνα και σκεφτόμουν "Άραγε θα μπορέσω ποτέ να κάνω κι εγώ κάτι;".

Ας είναι! Τώρα όλα αυτά είναι περασμένα. Τώρα έχω μπροστά μου τα κάγκελα. Απ' την περασμένη βδομάδα μ' έχουν σ' απομόνωση, θ' αντέξω όμως. Κουράγιο.

Η **Ιουλιία Μπίμπα** μεταφέρθηκε σιδηροδρομικά απ' την Αθήνα στη Βιέννη και εκτελέστηκε στη γκιλοτίνα του Δικαστηρίου της 8ης Περιφέρειας της Βιέννης (Vienna 8, Landesgerichtsstrabe 11) στις 26 Φεβρουαρίου 1943.

Ήταν 32 ετών.

Πηγή: Facebook Loukas Karnis

Σ.Σ. Ο ουλαμός καταστροφών ήταν το ένοπλο τμήμα της αντιστασιακής οργάνωσης ΠΕΑΝ (Πανελλήνια Ένωση Αγωνιζομένων Νέων) που ίδρυσε ο αποταγμένος Αξιωματικός της Πολεμικής Αεροπορίας Κώστας Περρίκος. Μετά την προδοσία του Νταλιάνη και την σύλληψη των μελών του ουλαμού ο Περρίκος εκτελέστηκε στις 4/2/43 ενώ οι Σκούρας, Λόης, Κατεδάτης και Παπαδόπουλος εκτελέστηκαν από τους Ναζί στις 7/1/43. Ο Μυτιληναίος δραπέτευσε ενώ ο Γαλάτης φυλακίστηκε ισόβια και επέστρεψε στην Ελλάδα με κλονισμένη υγεία.

ΗΡΩ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Η **Ηρώ Κωνσταντοπούλου** γεννήθηκε το 1927. Δεκαεπτά χρόνια μετά, στις 5 Σεπτεμβρίου του 1944 λίγες μόνο ημέρες πριν την απελευθέρωση της Αθήνας, οι Γερμανοί κατακτητές εκτελούν στο Σκοπευτήριο της Καισαριανής 50 Έλληνες πατριώτες. Μεταξύ των εκτελεσθέντων και η 17χρονη ΕΠΟΝίτισσα **Ηρώ**, μια ξεχωριστή μορφή στο μεγάλο κατάλογο

των αγωνιστών μαρτύρων που έδωσαν τη ζωή τους για τη λευτεριά της Πατρίδος μέσα από τις γραμμές της Εθνικής Αντίστασης.

Η **Ηρώ** σε ηλικία 15 ετών οργανώθηκε στην ΕΠΟΝ.

Άριστη μαθήτρια, κάτοχος 4 ξένων γλωσσών, ξεχώρισε για τη μαχητικότητά της και σύντομα αναδείχθηκε ένα από τα κορυφαία στελέχη της οργάνωσης.

Η δράση της ξεκίνησε από το σχολείο στο οποίο φοιτούσε και σύντομα μπήκε στο μάτι των κατακτητών αλλά και των δοσίλογων συνεργατών τους.

Στις 16 Ιουλίου του 1944, ημέρα των γενεθλίων της, συλλαμβάνεται για πρώτη φορά κατά τη διάρκεια επιδρομής Γερμανών στο σπίτι της, στην οδό Βεΐκου.

Την μετέφεραν στο αρχηγείο των Ταγματσαφλιτών όπου βασανίστηκε αλύπητα από τον "Αγήνορα", διαβόητο συνεργάτη των Γερμανών.

Μετά από λίγες ημέρες κι αφού οι βασανιστές της δεν κατάφεραν να αποσπάσουν καμία πληροφορία ή όνομα, την άφησαν.

Η **Ηρώ** συνέχισε την δράση της ως τις 31 Δεκεμβρίου όταν συλλαμβάνεται και πάλι από άνδρες των Ες-Ες. Αυτή τη φορά μεταφέρεται στο κολαστήριο της οδού Μέρλιν, όπου με κτηνώδη βασανιστήρια προσπαθούν ματαίως να της αποσπάσουν πληροφορίες για τις δραστηριότητες των αντιστασιακών οργανώσεων. Την μεταφέρουν στο στρατόπεδο συγκέντρωσης του Χαϊδαρίου, στο θάλαμο των μελλοθανάτων.

Στις 5 Σεπτεμβρίου η **Ηρώ** κι άλλοι 49 πατριώτες - αγωνιστές μεταφέρονται στο Σκοπευτήριο της Καισαριανής, όπου εκτελούνται ανά πεντάδες. Μέχρι την τελευταία στιγμή η δεκαεφτάχρονη αγωνίστρια αντιμετώπισε με περιφρόνηση τις κάννες του αποσπάσματος.

Εκτελέστηκε με 17 σφαίρες, όσες τα χρόνια της, για παραδειγματισμό, όπως είπαν οι Χιτλεροφασίστες εκτελεστές...

11/9/1973 - 47 χρόνια απ' την ανατροπή

«ΣΑΤΡΑΠΕΣ»

Πάμπλο Νερούδα

«Νίξον, Φρέι και Πινοσέτ ως τώρα, ως τούτο τον πικρό μήνα Σεπτέμβρη του 1973, με τον Μπορνταμπέρι, τον Καρατσότσου και τον Μπαντζέρ, ύαινες αχόρταγες, τρωκτικά, σιγοτρώνε τα λάβαρα, τα καταχτημένα με τόσο αίμα, με τόσο φωτιά,

στα τσιφλίκια ποδοπατημένα, Διαβολικό δραγουμιστές, σατράπες μύριες φορές πουλημένοι, ξεπουλητάδες βαλτοί, από τους λύκους της Νέας Υόρκης... Πεινασμένες για δολάρια μηχανές, σημαδεμένοι από τα θύματα των λαών που θυσιάσατε, εκπορνευμένοι μικροπωλητές ψωμιού κι αέρα αμερικάνικου, εγκληματικοί βούρκοι, συμμορίες από μαστροπούς μπόσσηδες δίχως άλλο νόμο απ' τα βασανιστήρια και την πείνα που μαστιγώνει τους λαούς...»

Μπροστά στο Προεδρικό Μέγαρο για να συναντήσει το θάνατο

Άλλοι άνδρες θα ξεπεράσουν αυτή τη σκοτεινή και πικρή στιγμή της προδοσίας που προσπαθεί να επικρατήσει. Να πηγαίνετε προς τα εμπρός γνωρίζοντας ότι, αργά ή γρήγορα, οι μεγάλες λεωφόροι θ' ανοίξουν και πάλι κι οι ελεύθεροι άνθρωποι θα περπατούν μέσα απ' αυτές για να χτίσουν μια καλύτερη κοινωνία.

Ζήτω η Χιλή, Ζήτω ο λαός, Ζήτω οι εργαζόμενοι.

Αυτά είναι τα τελευταία λόγια μου κι είμαι βέβαιος ότι η θυσία μου δεν θα είναι μάταια, είμαι βέβαιος ότι, τουλάχιστον, θα είναι ένα μάθημα ηθικής που θα τιμωρήσει το κακούργημα, τη δειλία και την προδοσία.

Ο τελευταίος λόγος του Αλιέντε

Σίγουρα αυτή θα είναι η τελευταία ευκαιρία για μένα να απευθυνθώ σε εσάς...

Λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα, το μόνο πράγμα που απομένει για μένα είναι να πω στους εργάτες: δεν πρόκειται να παραιτηθώ! Ευρισκόμενος σε μια ιστορική μετάβαση, θα πληρώσω την πίστη του λαού με τη ζωή μου. Και τους λέω ότι είμαι βέβαιος ότι οι σπόροι που έχουμε φυτέψει στην καλή συνείδηση χιλιάδων και χιλιάδων Χιλιανών δεν θα μείνουν σπρικνωμένοι για πάντα.

Έχουν δύναμη και θα είναι σε θέση να μας εξουσιάζουν, αλλά οι κοινωνικές διεργασίες δεν μπορεί να εμποδιστούν ούτε από τη έγκλημα ούτε απ' τη δύναμη. Η ιστορία είναι δική μας κι οι άνθρωποι κάνουν την ιστορία.

...Έχω πίστη στη Χιλή και το πεπρωμένο της.

Επιμέλεια σελίδας: Ευγένιος Μανωλίτης

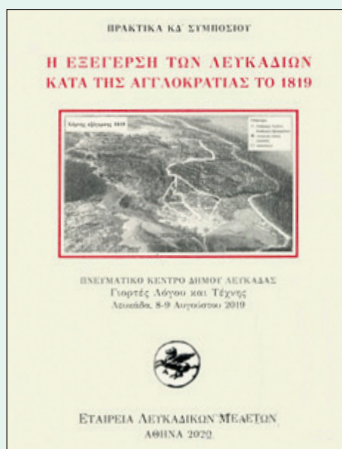
ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

Η Εξέγερση των Λευκαδίων κατά της Αγγλοκρατίας το 1819

Στα μέσα του Καλοκαιριού του 2020 κυκλοφόρησε το 86ο βιβλίο των εκδόσεων της Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών «**Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΩΝ ΛΕΥΚΑΔΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΟ 1819**». Στο βιβλίο περιέχονται τα πρακτικά του ΚΔ' Συμποσίου του 2019, το οποίο πραγματοποιήθηκε σε αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Λευκάδας στις 8 και 9 Αυγούστου 2019, στις Γιορτές Λόγου και Τέχνης. Ξεφυλλίζοντας στις 334 σελίδες του καλαίσθητου αυτού βιβλίου βρίσκουμε: Το χορηγό: **ΙΔΡΥΜΑ ΚΩΣΤΑ και ΕΛΕΝΗΣ ΟΥΡΑΝΗ** της ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ, πρόγραμμα της διήμερης εκδήλωσης του Συμποσίου, χαιρετισμό του Δημάρχου Λευκάδας και παρουσίαση της θεματικής του Συμποσίου από τον Πρόεδρο της Εταιρείας.

Ακολουθούν κατά σειρά οι εισηγήσεις των:

(α) **Σπυρίδωνος Αθ. Σκλαβενίτη**, Δρ. Ιστορίας, Διευθυντή ΓΕΚ Πρέβεζας με θέμα: *Η Εξέγερση των χωρικών της Λευκάδας το 1819, τα γεγονότα και τα ζητήματα.*

(β) **Χριστίνας Ε. Παπακώστα**, Ιστορικού, Υπ. Δρ. Ιονίου Πανεπιστημίου με θέμα: *Λευκάδα 1819. Ξαναγράφοντας την ιστορία.*

(γ) **Τριαντάφυλλου Ε. Σκλαβενίτη**, Ιστορικού, Ομότιμου Διευθυντή Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών με τίτλο: *Τα Κοινωνικά αιτήματα και ο χαρακτήρας της συμμετοχής στην εξέγερση των Λευκαδίων το 1819.*

(δ) **Γεράσιμου (Μάκη) Π. Μελά**, Ιστοριοδίφης, τ. Δημάρχου Απολλωνίων με θέμα: *Ο Γερούσιαστής Ευτύχιος Ζαμπέλης και η εξέγερση των χωρικών στη Λευκάδα το 1819.*

(ε) **Πέτρου Πετράτου**, Φιλολόγου, Δρ. Ιστορίας με θέμα: *Υπομνήματα, σάτιρες, συσσωματώσεις και λαϊκές ταραχές. Πρώιμες αντιδράσεις κατά της Αγγλοκρατίας.*

(στ) **Αρχιμανδρίτη Ιωαννίκιου Γ. Ζαμπέλη**, Δρ. Νομικής, Θεολόγου. *Η εκκλησιαστική διάσταση της εξέγερσης των χωρικών του 1819 στη Λευκάδα.*

(ζ) **Δημήτρη Σ. Τσερέ**, Φιλολόγου, συγγραφέα:

Ο απόηχος της στάσης των χωρικών, το 1819 στη Λευκαδική Γραμματεία.

Το βιβλίο για το σημαντικότερο αυτό ιστορικό γεγονός κλείνει με καταλόγους εκδηλώσεων, οι οποίες οργανώθηκαν από την (α) Ιερά Μητρόπολη Λευκάδος και Ιθάκης, (β) Το Δήμο Λευκάδας και (γ) τα ΓΑΚ - Αρχαία Νομού Λευκάδας.

— Στο Σπανοχώρι Σφακιωτών (Ιερά Μονή Γενεσίου της Θεοτόκου-Επισκοπή) - Δοξολογία

— Στο Μνημείο στη θέση «Μπόζα». Επιμνημόσυνη Δέηση και

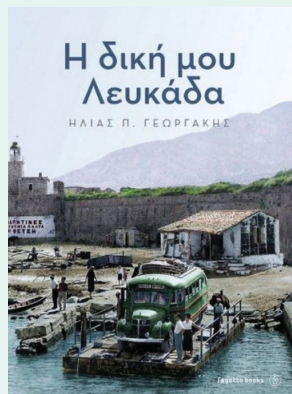
— Αίθουσα των ΓΑΚ έκθεση αρχαιακού υλικού με κατάλογο. Πρόκειται για ένα ιστορικό βιβλίο, πολύ διαφωτιστικό και άκρως επίκαιρο στον εορτασμό των 200 χρόνων της εξέγερσης, το οποίο περιέχει πολλά ενδιαφέροντα ανέκδοτα ιστορικά στοιχεία της ιστορίας του νησιού μας.

Θ.Μ.

Σ.Σ. 1. Μια απορία, όπως παρατηρούμε οι πλείστες των εισηγήσεων αναφέρονται σε εξέγερση των χωρικών στα 1819 όπως και πραγματικά έγινε. Γιατί ο τίτλος να στρογγυλεύει τα πράγματα; «Πατριωτικό είναι ότι είναι αληθινό», είπε ο εθνικός μας ποιητής Διονύσιος Σολωμός.

2. Αλήθεια τι γίνεται με την αποκατάσταση του μνημείου στη θέση «Μπόζα» απ' τους υποσχθέντες την αποκατάσταση;

Παρουσίαση του νέου βιβλίου του Ηλία Γεωργάκη «Η δική μου Λευκάδα»

Το βιβλίο «**Η δική μου Λευκάδα**» του Λευκαδίτη δημοσιογράφου-συγγραφέα **Ηλία Π. Γεωργάκη** που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις FagottoBooks παρουσιάστηκε την **Κυριακή 9 Αυγούστου 2020** στις **8.30 μ.μ.** στο **Κηποθέατρο «Άγγελος Σικελιανός»** στην πόλη της Λευκάδας.

Παρουσίασαν οι: **Πάνος Σόμπολος**, δημοσιογράφος-συγγραφέας (πρ. πρόεδρος ΕΣΗΕΑ), **Ιουστίνη Φραγκούλη-Αργύρη** (δημοσιογράφος-συγγραφέας), **Άννα Κανδύλη**, δημοσιογράφος, **Ηλίας Λογοθέτης** (ηθοποιός), **Μαρία Ζαχαρή** (ηθοποιός), **Δημήτρης Ζακυνθινός** (ηθοποιός). Τραγουδίσσε η «Αγιομαυρίτικη Παρέα».

Το νέο βιβλίο περιλαμβάνει:

— Ένα μεγάλο οδοιπορικό (ταξιδιωτικό) στη Λευκάδα με ιστορικές, τουριστικές και λαο-

γραφικές αναφορές σε κάθε ένα χωριό και στην πόλη.

— Ιστορικά και λαογραφικά στοιχεία.

— Ηθη, έθιμα και παραδόσεις.

— Σπάνιες λέξεις και εκφράσεις από το λευκαδίτικο γλωσσικό ιδίωμα.

— Τριάντα φάρσες και χιουμοριστικές ιστορίες των παλιών κατοίκων της πόλης (μπρανέλων).

— Ειδικά αφιερώματα στον Λευκάδιο Χερν, στο καρσάνικο κέντημα, στα παραδοσιακά προϊόντα του νησιού, στην τοπική κουζίνα και στο λευκαδίτικο κρασί.

— Σπάνιες παλιές φωτογραφίες.

— Ποιήματα του συγγραφέα για τη Λευκάδα.

Σ.Σ. Καλοτάξιδο φίλε Ηλία.

ΣΚΟΡΠΙΕΣ ΜΝΗΜΕΣ

Σίγουρα το ότι σήμερα ισχυρίζονται οι Κινέζοι ότι είναι κομμουνιστές δεν είναι αλήθεια!

Υπάρχουν κι αμφιβολίες αν είναι και υπεύθυνοι για τον Κορονοϊό. Το μόνο σίγουρο όμως είναι όταν λένε «μια φωτογραφία χίλιες λέξεις», ισχύει!!!

Με αφορμή λοιπόν την παραπάνω φωτογραφία εγώ δεν θα γράψω χίλιες λέξεις. Πολύ λίγες είναι αρκετές που ήρθαν στηθύμησή μου βλέποντας την αναρτημένη στο site «Λευκαδίτικα Νέα» από την Εκθεση Φωτογραφίας του Δήμου Λευκάδας.

Γυμνάσιο Λευκάδας 1964 με αφορμή τα διαδραματιζόμενα τότε στη μαρτυρική Κύπρο (τι κι αν έχει περάσει και περνά ακόμη) είχε εξαπλωθεί ένα κύμα

διαδηλώσεων και συλλαλητηρίων απ' τη σπουδαζουσα νεολαία σ' όλη την Ελλάδα στα τότε Γυμνάσια και Πανεπιστημιακές Σχολές.

Το Γυμνάσιο Θηλέων συντεταγμένα και με πλακάτ όπως φαίνεται και στη φωτογραφία διαδήλωναν.

Μάλιστα μας έκαναν και πλάκα περνώντας μπροστά απ' το Αρρένων φωνάζοντας «Είστε κότρες»!!!

Στο Αρρένων δεν μας επέτρεπαν να διαδηλώσουμε, Γυμνασιάρχης ο **Παπαδιώτης**, με τις φωνές των κοριτσιών βγήκαμε έξω απ' τις αίθουσες και πολλοί καβαλήσανε το μαντρότοιχο όπως φαίνεται και στη φωτογραφία. Τελικά διαδήλωσε και το Αρρένων μέχρι την Νομαρχία όπου επιδόθηκε ψήφισμα στον τότε Νομάρχη απ' την αντιπροσωπεία που είχε εκλεγεί με επικεφαλής τον **Νίκο Παπαγαλάνη**.

Στην αναστάτωση που επικράτησε μέχρι να βγούμε έξω για να διαδηλώσουμε θυμάμαι έφαγα ένα χαστούκι απ' τον Γυμναστή **Νίκο Σταματέλλο** (Σουγια) και μούρθε ο ουρανός σφοντύλι που λέμε!!!

Αυτό όμως ήταν τίποτα μπροστά στα συναισθήματα και την χαρά που ένιωσα συμμετέχοντας στην πρώτη διαδήλωσή μου και μάλιστα για ένα τόσο σημαντικό λόγο!

ΥΓ. Τα γεγονότα τα διασταύρωσα και με το **Φώντα Δουβίτσα** γιατί όσο περνούν τα χρόνια φιράνει το μυαλό!!!

Ο Αλεξαντρίτης

1) Ο πατέρας φοράει γραβάτα, πράγμα που σημαίνει ότι σέβεται την στιγμή του δείπνου.

2) Η οικογένεια είναι πολύτεκνη. Σήμερα πάρα πολλές οικογένειες έχουν μόνο ένα παιδί. Δεν κάνουν δεύτερο γιατί δεν μπορούν να το στείλουν μπαλέτο, ποδόσφαιρο, αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, φροντιστήριο μαθημάτων σχολείου, πιάνο, κολυμβητήριο, τοξοβολία, ιππασία και, και, και...

Αποτέλεσμα;;; Το παιδί να είναι τόσο πιεσμένο από το βάρος του προγράμματος που στα 18 πλέον νιώθει κουρασμένο με αποτέλεσμα να τα γράψει όλα και στην χειρότερη να ξεκινήσει τα ναρκωτικά.

3) Η γιαγιά είναι στο σπίτι και όχι σε κάποιο γηροκομείο. Θα θυμούνται όλοι ποια ήταν η κατάληξη των γέρων πριν από την κρίση. Πέθαιναν στα γηροκομεία. Τώρα τους παρακαλάνε να είναι στο σπίτι για την σύνταξη.

4) Κανείς δεν έχει ξεκινήσει το φαγητό γιατί η μητέρα σερβίρει και μόλις τελειώσει θα ακολουθήσει η προσευχή.

5) Το γεύμα περιλαμβάνει μαγειρευτό φαγητό και όχι χάμπουργκερ, σουβλάκια, πίτσες κ.ά.

Επιμέλεια: Δημήτρης Μανωλίτσας

Η ΕΠΟΠΟΙΪΑ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΤΟ ΠΡΟΑΝΑΚΡΟΥΣΜΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΖΥΜΗ ΤΟΥ 1821

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΚΛΑΒΟΥΝΟΣ
Κοινωνιολόγος, Οικονομολόγος,
Ιστορικός ερευνητής, Πρόεδρος
του Κέντρου Unesco του Ιονίου

ΛΕΥΚΑΔΑ
Σεπτέμβριος 2020

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Νικιάνας «ΟΙ ΣΚΑΡΟΙ», σε συνεργασία με φορείς της Λευκάδας, για τις καθιερωμένες γιορτές «Μνήμης και Τιμής» έτους 2020, είχε προγραμματίσει διήμερο εκδηλώσεων στις 11 & 12 Ιουλίου 2020, με θέμα «**Τον πρώτο Σημαδιακό Όρκο των Οπληρχηγών - Ηρώων της Παλιγγενεσίας του 1821**».

Οι συνέπειες όμως εκ της προκύψασας πανδημίας περιόρισαν τις εκδηλώσεις στην επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφάνων στο Μνημείο του Μαγεμένου, καθώς και στην έκδοση ανατύπου της ομιλίας που αναβλήθηκε, του ιστορικού ερευνητή κ. **Γεωργίου Σκλαβούνου**, με θέμα «**Η εποποιΐα της Λευκάδας αποτελεί το προανάκρουσμα και την ζύμη του 1821**».

Το ανάτυπο μόλις εξεδόθη με την ευγενική χορηγία του συγχωριανού μας κ. **Χριστοφόρου Ηλία**

Στο γλέντι της Λευκάδας ο Καποδίστριας κρατάει τον Κασαντώνη που σέρνει πρώτος τον χορό

Βρεττού, Πλοιάρχου Ε. Ν. και βρίσκεται στην διάθεση παντός ενδιαφερομένου. Το επιμελήθηκε η **Ιωάννα Κόκλα** από όπου και παραθέτουμε ποιήμα της:

Στον Κυβερνήτη του Έθνους, τον Ιωάννη Καποδίστρια Μόλις ο όρθρος χάραξε σ' Ανατολή και Δύση πιάνει τα σήμαντρα ο παπάς

κι ο δάσκαλος την πένα και με του Ρήγα τη γραφή γίνεται Μεγαλέξανδρος, Σωκράτης ο ραγιάς τσολιάς, Θεμιστοκλής, Κυνάιγειρος, ο ψυχωμένος των νησιών μας ξέκληρος ψαράς. Και μέσα απ' τ' Άγιου Ελληνισμού την βλαστομένη ρίζα άξιος Κυβερνήτης πρόβαλε με σέβας, γνώση, σθένος στην καρδιά, κι αντίδωρα ζωής όπου κληθεί σ' ολόκληρη τη γη μοιράζει. Καθαρίος λόγος, δίκαιος κριτής γίνεται των εγκοσμίων ασκητής, ακόμα και το λιγνό του το κορμί στους άπληστους, στους άρπαγες θυσία το ορίζει. Μα η σιγή στο χώμα δε χωρεί αν τ' άδικου το αίμα σταγόνα - σταγόνα το ποτίζει, γιατί θε νάρθει η φωτοδότρα της Ιστορίας η αυγή και με τον Ήλιο - φως τους ίσκιους της βαρειάς ξενόδουλης φοβέρας, απειλής, σαν την αντάρα απόβροχα εξανεμίζει...

Ιωάννα Κόκλα
Λευκάδα 11-2-2020

Σύλλογος Επαγγελματιών & Προστασίας Περιβάλλοντος Νικιάνας

«Φέτος το χωριό μας αποτέλεσε παράδειγμα προς μίμηση στην καθαριότητα»

✓ Αναλυτικά η ανακοίνωση του Συλλόγου Επαγγελματιών και Προστασίας Περιβάλλοντος Νικιάνας:

«Φέτος κατά γενική ομολογία το χωριό μας αποτέλεσε παράδειγμα προς μίμηση στον τομέα της καθαριότητας. Προσωπική εργασία του Προέδρου της Τοπικής Κοινότητας κ. **Δημητρίου Βρεττού** και οι συντονισμένες ενέργειες του Συλλόγου μας έφεραν ένα εξαιρετικό αποτέλεσμα το οποίο ήταν ορατό στους επισκέπτες και τους κατοίκους της Νικιάνας.

Ο Σύλλογός μας θα ήθελε ονομαστικά να ευχαριστήσει τα μέλη μας που στήριξαν αυτή την προσπάθεια. Πιο συγκεκριμένα:

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ ΜΙΝΤΖΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ, ΑΡΙΣΤΕΑ ΑΡΤΕΜΙΔΟΥ, ΨΗΤΟΠΩΛΕΙΟ «ΟΙ ΣΚΑΡΟΙ», STUDIOΣ GIANNA, HOTEL PEGASOS, SUPER MARKET ARISTA, ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ «ΑΝΑΣΑ ΤΟΥ ΖΟΡΜΠΑ», SUPER MARKET ΘΑΝΑΣΗΣ, CENTRO CAFE, ΝΙΚΟΛΕΤΑ STUDIOΣ, PORTO ΝΙΚΙΑΝΑ, ΡΙΠΙΣ BOATS, FANIS STUDIOΣ, ΖΙΜΙΣ PIZZA-CAFE, ΤΑΒΕΡΝΑ ΠΑΝΤΑΖΗΣ, ΑΓΝΙ VILLAS, ΛΙΤΡΟΥΒΙΟ ΚΑΦΕ, ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΑ VILLAS, ΛΕΦΚΟΘΕΑ ΑΡΤΕΜΙΔΟΥ, ΤΑΒΕΡΝΑ ΜΗΝΑΣ, LA CASA DI NONNA, VASO STUDIOΣ, GRAMMATOULA STUDIOΣ.

Η βοήθεια όλων σας ήταν πολύτιμη, ευελπιστούμε του χρόνου σε βοήθεια ακόμα περισσότερων για να μπορέσουμε να βελτιώσουμε ακόμα περισσότερο την εικόνα του χωριού μας».

Σ.Σ. Αλήθεια γιατί τόση μικρή συμμετοχή επαγγελματιών που στήριξαν την προσπάθεια;

✓ Ματαιώθηκε, λόγω κορωνοϊού, ο φετινός αγώνας ορεινού τρεξίματος στην ευρύτερη περιοχή Νικιάνας και του δάσους των Σκάρων **Lefkas TRAIL RUN 2020** που συνδιοργανώνεται, υπό την αιγίδα της Ελληνικής Ομοσπονδίας Συλλόγων Λαϊκού Μαζικού Αθλητισμού και Υπεραποστάσεων (ΕΟΣΛΜΑ-Υ), του Δήμου Λευκάδας και της Περιφερειακής Ενότητας Λευκάδας, από τον Σύλλογο Επαγγελματιών και Προστασίας Περιβάλλοντος Νικιάνας και τον Αθλητικό Σύλλογο Λευκάδας «Φίλανδρο».

Σ.Σ. Κρίμα, ενώ είχε γίνει πλέον θεσμός θα ήταν η έβδομη συνεχής διοργάνωση.

Πολιτιστικός Σύλλογος Νικιάνας «ΟΙ ΣΚΑΡΟΙ»

Μετά τις πρόσφατες αρχαιρεσίες το νέο Δ.Σ. του Πολιτιστικού Συλλόγου Νικιάνας «Οι Σκάροι» συγκροτήθηκε ως εξής:

Πρόεδρος: Μανωλίτσης Σπύρος Δημητρίου (Μούσα-Κασσάνδρη)

Αντιπρόεδρος: Κολυβά Ευγενία Γεωργίου (Κολονέλου)

Γεν. Γραμματέας: Κολυβά-Σιώζου Κατερίνα (του Μίλιου)

Ταμίας: Καθβαδά Βάσω σύζ. Χρήστου Μπακογιώργου

Έφορος: Βλάχου Σπυριδούλα του Δημητρίου (Γέροντα)

Μέλος: Κονδυλάτου Νικολέτα του Ιωάννη

Μέλος: Μπακογιώργος Χρήστος του Ποσειδώνα

Σ.Σ. Καλοστέριωτοι και με όρεξη για δουλειά!

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΝΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΙΜΗΣ

Εκδηλώσεις «Μνήμης και Τιμής» σε ανάμνηση της συγκέντρωσης των οπληρχηγών τον Ιούλιο του 1807 υπό την οργάνωση και καθοδήγηση του **Ιωάννη Καποδίστρια**.

Οι εκδηλώσεις που είχαν αρχικά προγραμματιστεί να είναι διήμερες με θέμα «**Ο πρώτος σημαδιακός όρκος των Οπληρχηγών-Ηρώων της Παλιγγενεσίας του 1821**» και θα γινόταν στις 11-12 Ιουλίου σε συνεργασία με τον Δήμο Λευκάδας, το Πνευματικό Κέντρο, τον Αντιπεριφερειάρχη κ. **Ανδρέα Κτενά** και τον βουλευτή Λευκάδας κ. **Αθανάσιο Καθβαδά**, αναβλήθηκαν λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού. Όπως έχει ανακοινώσει ήδη ο Σύλλογος η προγραμματισμένη ομιλία του ιστορικού-ερευνητή **Γεωργίου Σκλαβούνου** με θέμα «**Η εποποιΐα της Λευκάδας αποτελεί το προανάκρουσμα του 1821**», που θα ήταν ο κεντρικός ομιλητής των εκδηλώσεων, θα εκδοθεί σε ανάτυπο που θα διανεμηθεί στα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης Λευκάδας.

Έτσι λοιπόν την Κυριακή 19 Ιουλίου το μεσημέρι έγινε μόνο επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφάνων από επισήμους και φορείς στο μνημείο στη θέση «**Μαγεμένου**». Μετά δε την μονόλεπτη σιγή οι παρευρισκόμενοι έψαλαν τον Εθνικό Ύμνο.

Αξίζει με την ευκαιρία αυτή να σημειωθεί ότι η Περιφερειάρχης Ιονίων Νήσων, κα **Ρόδη Κράτσα-Τσαγκαροπούλου**, ανταποκρινόμενη στην πρόταση του Βουλευτή Λευκάδας κ. **Θανάση Καθβαδά**, ο οποίος έχει πράξει τα δέοντα για την επανάκτηση και απόδοση της δέουσας σημασίας σ' αυτό το πανελληνίας ακτινοβολίας ιστορικό γεγονός, πήρε την απόφαση χρηματοδότησης της ανέγερσης μνημείου στη θέση «**Μαγεμένου**» ως ανάμνηση και φόρο τιμής στο ρόλο του **Ιωάννη Καποδίστρια** στην Λευκάδα και στη συνεργασία του με τους οπληρχηγούς με στόχο την προετοιμασία της Επανάστασης. Το Μνημείο θα χρηματοδοτηθεί από το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης των Ιονίων Νήσων και θα προσφερθεί στο Δήμο Λευκάδας.

Υπενθυμίζουμε ότι το Μνημείο είχε επισκεφτεί και είχε καταθέσει στεφάνοι το 2017 ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. **Προκόπης Παυλόπουλος**.

Σ.Σ. Ελπίζουμε το μνημείο να είναι αντάξιο του γεγονότος και να γίνει έγκαιρα ει δυνατόν να είναι έτοιμο στα 200 χρόνια απ' το 1821.

📰 Ειδήσεις - Προβληματισμοί - Σχόλια

✓ Αναρωτήθηκαν κάποιοι, όπως κι εγώ, γιατί ενώ η εορτή της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος είναι στις 6 Αυγούστου και εορτάστηκε στον ενοριακό ναό στη Νικιάνα (λόγω μεγέθους) πραγματοποιήθηκε και πανηγυρικός μέγας εσπερινός στο εκκλησάκι στη Σωτήρω στις **13 Αυγούστου**.

Ιερούργησαν εκτός του εφημέριου της Νικιάνας π. Σωτηρίου Τσάρκου, ο πρωτ. π. Νικόλαος Σκιαδαρέσης, προϊστάμενος του Ιερού Ναού του Αγίου Ανδρέα Πατρών, τ. Δ/ντής του Εκκλησιαστικού Λυκείου Πατρών και ο πρωτ. π. Ιωάννης Σκιαδαρέσης, Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Έμαθα λοιπόν ότι σύμφωνα με τα τελετουργικά της εκκλησίας έγινε η λεγόμενη απόδοση.

Σ.Σ. Ο π. Νικόλαος και ο π. Ιωάννης είναι Αλεξαντρίτες από μανά (Ευτυχία (Φτύχω), το γένος Σούνδια-Μπούρα) και πατέρα τον Γιώργο Σκιαδαρέση (Τσαμπαρή) από το Πινακοχώρι με ιδιαίτερους δεσμούς με τον Αλέξανδρο.

Και του χρόνου!

✓ Επανερχόμαστε για την αμυγδαλιά που κόπηκε με την ανακατασκευή του Αϊ-Νικόλα στο Κατωτικό. Ο πατέρας Σωτήριος Τσάρκος απαντώντας στο ερώτημα που είχαμε θέσει στην εφημερίδα αν ήταν απαραίτητη η κοπή της την δικαιολόγησε σαν απόφαση των ειδικών γιατί θα δημιουργούσαν οι ρίζες προβλήματα στο περιβάλλοντα το ναίσκο δάπεδο.

Δεχόμαστε την αλήθεια του πατέρα Σωτηρίου παρά τις επιφυλάξεις μας.

✓ Ψηφίστηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο ο κανονισμός διαχείρισης των ανεπιτήρητων παραγωγικών ζώων.

Περιέχει 5 Άρθρα και εναρμονίζεται με το ισχύοντα νομικό πλαίσιο.

Όπως αναφέρεται στο Άρθρο 1 σκοπός του κανονισμού είναι ο καθορισμός μιας πάγιας διαδικασίας σχετικά με τη σύλληψη, διατήρηση, τη διάθεση και σφαγή των ανεπιτήρητων παραγωγικών ζώων, της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης του Δήμου Λευκάδας και την δωρεάν διάθεση των παραγόμενων προϊόντων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Σ.Σ. Καλά όλα και οι νόμοι κι οι κανονισμοί και οι επιτροπές, αυτό που λείπει είναι η αποτελεσματικότητα της επίλυσης του θέματος που ταλανίζει την περιοχή πάνω από δεκαπενταετία!

✓ Με νομοσχέδιο που κατατέθηκε προς διαβούλευση (ίσως έχει ψηφιστεί κιόλας) αλλάζει ο σχεδιασμός και ο χαρακτηρισμός για τους δημοτικούς δρόμους.

Σ.Σ. Θα επανέλθουμε αναλυτικά.

✓ Το ξωκλήσι των Αγίων Πάντων στους πρόποδες των Σκάρων, τον «Αθωνα της Λευκάδας» ήταν για πολλά χρόνια χαμένο ανάμεσα σε πυκνή βλάστηση. Ακόμη και ηλικιωμένοι Αλεξαντρίτες που ρωτήσαμε και γύριζαν τότε ως κτηνοτρόφοι τον τόπο αγνοούσαν την ύπαρξή του. Κάποιοι Πλατυστομίτες όμως το θυμούνταν.

Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΔΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΒΡΕΤΤΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΙ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ ΚΑΙ ΕΝ ΕΞΕΛΙΞΕΙ ΕΡΓΑ

- ✓ Στη θέση Μαγγανά πάνω από Κατωχωρίτη-Γ. Τζάρα ανοίχτηκε και στρώθηκε κομμάτι δρόμου.
- ✓ Στη διάρκεια της τουριστικής περιόδου καθαρίζονταν τα πεζοδρόμια και ρείθρα από χόρτα κ.λπ. και ασπρίστηκαν.
- ✓ Καθημερινή καθαριότητα σε όλη την περιοχή στη Νικιάνα επί δύο μήνες με άριστη συνεργασία με τον Επαγγελματικό Σύλλογο και με τον εξαιρετικό συνεργάτη Ρεκατσίνα Νίκο (κάτοικο του χωριού μας).
- ✓ Αποκαταστάθηκε ο φωτισμός στο κεντρικό οδικό δίκτυο.
- ✓ Στα Κολουβάτα επαναλειτούργει η βρύση στην πλατεία και αποκαταστάθηκε ο φωτισμός σ' όλο τον οικισμό.
- ✓ Μετά από 7 χρόνια επαναλειτούργει ο φωτισμός στην πλατεία του Μνημείου στου "Μαγεμένου".
- ✓ Βάφτηκαν οι κολώνες φωτισμού στο Μπαστούνι στο λιμάνι και μπήκαν νέα pilar στο μώλο.
- ✓ Έπεσε άμμος στην παραλία στο Λιμνί και λειτούργησαν δύο πάρκινγκ, ένα στο Λιμνί και ένα πίσω απ' το φαρμακείο.
- ✓ Έγινε πεζοδρόμηση στο λιμάνι για το καλοκαίρι τις ώρες 6:30 μ.μ. έως 1η μεταμεσονύκτια.
- ✓ Πετύχαμε από τα χρήματα που εισπράττει το Λιμενικό Ταμείο από τα σκάφη να είναι ανταποδοτικά για έργα στο λιμάνι Νικιάνας.
- ✓ Αλλαγή δικτύου ύδρευσης 100 μ. στην περιοχή Σωτήρω και καθαρισμός κοινόχρηστου χώρου στη θέση Περιβόλι Σωτήρω και

- απομάκρυνση μπαζών.
- ✓ Αποκατάσταση σε λακκούβες στους δρόμους της Νικιάνας.
- ✓ Στο γήπεδο μπάσκετ μπήκε νερό, δύο βρύσες και φωτισμός.
- ✓ Καθαρισμός δεξαμενών και αντλιοστασίων, στη θέση Μαγκαφά δε έγινε πλήρης εξυγίανση στον περιβάλλοντα χώρο ενώ θα γίνουν παντού περιφράξεις.
- ✓ Αποκαταστάθηκε από την καθίζηση το πεζοδρόμιο μπροστά στο Κοινοτικό Γραφείο.
- ✓ Χρηματοδοτήθηκε το έργο αλλαγής αγωγού ύδρευσης από αρχή δρόμου προς Αλέξανδρο (στροφή Παπάτα) έως διασταύρωση με το δρόμο Νεκροταφείου και ξεκινάει άμεσα.
- ✓ Για το Νεκροταφείο απομένουν μόνο οι υπογραφές (ίσως μέχρι να κυκλοφορήσει η εφημερίδα να έχει τελειώσει).
- ✓ Καταστροφές καθάρισε σε πρώτη φάση δρόμους Κολουβιάτικο, Αλεξάνδρου, Περιβολάκι, Σκυλογρύσπα, Ακόνη, Πασσά κι έπεται συνέχεια και για άλλους αγροτικούς.
- ✓ Αλέξανδρος. Άμεση αποκατάσταση υδροδότησης μέσω της δεξαμενής στη Ράχη, στους οικισμούς Κολουβάτα, Αλέξανδρο, Κιάφα και όχι απευθείας από τον αγωγό που έρχεται απ' τα Λαζαράτα.
- ✓ Έχει ζητηθεί εγγράφως απ' την υπηρεσία ύδρευσης να παραμείνουν ενεργή η γεώτρηση στη Βρυσούλα (αποκατάσταση στεγάστρων κ.λπ.) και η υδρομάστευση και το αντλιοστάσιο στο Κανάλι ενώ θα γίνει παρέμβαση αποκατάστασης των δρόμων προς

Βρυσούλα-Γεώτρηση και Αντλιοστάσιο-Κανάλι.

- ✓ Προγραμματίζονται παρεμβάσεις σε δρόμους στους οικιστικούς χώρους όλων των οικισμών όπως π.χ. δρόμος προς Δεξαμενή Ράχης και εντός των Κολουβάτων.
- ✓ Ενόψει της αποκατάστασης της Ιεράς Μονής του Αγίου Γεωργίου μέσω ΕΣΠΑ προγραμματίζεται η διάνοιξη και ασφαλτόστρωση στο δρόμο προς το μνημείο απ' τον κεντρικό δρόμο Νικιάνας-Αλεξάνδρου.
- ✓ Προγραμματίζεται η διαπλάτυνση όπου χρειάζεται στο δρόμο απ' την εκκλησία της Νικιάνας προς το Νεκροταφείο και η ασφαλτόστρωσή του.

Σ.Σ. 1. Σε καλό δρόμο (με διάθεση, μεθοδικότητα και με προσφορά προσωπική για την αντιμετώπιση των θεμάτων της καθημερινότητας της Κοινότητας, αλλά και γνώση των μεγάλων προβλημάτων που έχει η Κοινότητα και ζητούν την επίλυσή τους με διεκδικήσεις και προσπάθειες προς το Δήμο και Περιφέρεια) βρίσκεται ομολογουμένως ο Πρόεδρος Δημ. Βρεττός. Αυτό αναγνωρίζεται από όλους. Δεν αρκεί μόνο η αναγνώριση. Χρειάζεται περισσότερη βοήθεια από όλους μας, φορείς και κατοίκους!!!

Σ.Σ. 2. Τελευταία έχει παρατηρηθεί μια βελτίωση σε ό,τι έχει να κάνει με την αντιμετώπιση των θεμάτων ύδρευσης, βλαβών κ.λπ. Απ' ότι ακούγεται οφείλεται σ' ένα βαθμό και στον Πρόεδρο του Συνδέσμου και υπεύθυνο Αντιδήμαρχο κ. Γιάννη Λιθισάνο.